

enfch 7, 8; v oddile D ve cvičení

pracovat až po procvičení částečného pořadku slov v oznamovací

se student seznámí během

oučasné němčině (zejména
zde český ekvivalent slečna).

vým členem je věnován významný se slovní zásobou se významným členem, které jsou pak

Party d) ein Name e) eine
in h) ein Herr

ají v oddile B ve cvičení 9;

sie h) sie i) es

procvičuje v oddile B ve
ykání), 15, 19 (souhrnně –
12, 13, 14, 15, 16 (13–16 –

čestí minulého se slovesa
silná (nepravidelná).
čteritum pomocí přípony
přičemž se nemění kmen
přeteritum bez přípony,
slovesa méně kmenovou
ut): *finden* – *fand* – *gefunden*
lasky následující za kmenem.
Některá silná slovesa
osobě čísla jednotného pří-
jen, stoßen).

8I Člen

Před podstatným jménem stojí v němčině člen, a to **určitý**, **neurčitý** nebo **nulový** (podstatné jméno je bez člena).

Da ist **ein** Student.

Tady je (nějaký) student.

Dann kommt **eine** Frau.

Pak přijde (nějaká) paní.

Jetzt kommt **ein** Mädchen.

Nyní přichází (nějaká) dívka.

– **Der** Student ist aus Hamburg.

(Ten) student je z Hamburku.

– **Die** Frau heißt Becker.

(Ta) paní se jmenuje Beckerová.

– **Das** Mädchen studiert Deutsch.

(Ta) dívka studuje němčinu.

Neurčitý člen **ein**, **eine**, **ein** označuje osoby (věci) neznámé, dosud nezmíněné. Do češtiny se v určitých případech překládá jako *nějaký*, *nějaká*, *nějaké*, popř. *jeden*, *jedna*, *jedno*.

Určitý člen **der**, **die**, **das** označuje osoby (věci) známé nebo již zmíněné. Do češtiny jej lze někdy přeložit jako *ten*, *ta*, *to*.

Ich heiße Peter.

Das Fräulein ist aus Stuttgart.

Herr Schmitz findet die Party toll.

– Jmenuji se Petr.

– Ta slečna je ze Stuttgartu.

– Panu Schmitzovi se večírek (velmi) líbí.

Bez členu neboli s nulovým členem se používají např. **vlastní jména osob** (*Peter*), **jména měst a některých zemí** (*Stuttgart*, *Tschechien*, *Deutschland*). Ve spojení s vlastním jménem se také **tituly** (*Herr*, *Frau*) uvádějí bez členu (*Herr Schmitz*, *Frau Monika Becker*).

Nahradte člen určitý členem neurčitým. Ersetzen Sie den bestimmten Artikel durch den unbestimmten.

- a) der Tag – ... Tag b) das Mädchen – ... Mädchen c) die Party – ... Party d) der Name – ... Name
e) die Schwester – ... Schwester f) der Student – ... Student g) das Fräulein – ... Fräulein h) der Herr – ... Herr

8II Osobní zájmena v 1. pádě

	jednotné číslo	množné číslo
1. osoba	ich – já	wir – my
2. osoba	du – ty	ihr – vy
3. osoba	er – on sie – ona es – ono	sie – oni, ony, ona Sie – vy

Vyberte správnou variantu. Wählen Sie die richtige Variante aus.

- a) on – (du / er / wir) b) Vy – (ich / sie / Sie) c) já – (ich / es / ihr) d) my – (sie / du / wir) e) ty – (du / Sie / er) f) vy – (sie / ihr / es) g) ona – (ich / du / sie) h) oni – (Sie / sie / wir) i) ono – (es / ihr / du)

8III Časování sloves v přítomném čase

wohnen	ich wohn-e	bydlím	wir wohn-en	bydlíme
slov. kmen: wohn-	du wohn-st	bydlíš	ihr wohn-t	bydlíte
	er / sie / es wohn-t	bydlí	sie wohn-en	bydlí
			Sie wohn-en	bydlíte

Infinitiv většiny německých sloves je zakončen na **-en** (*wohnen*), méně často na **-n** (*basteln* – *kutit*). Po odtržení infinitivní koncovky získáme slovesný kmen (*wohn-*). Slovesné tvary se pro jednotlivé osoby tvoří spojením slovesného kmene s osobními koncovkami (*wohn + e = wohne*). Součástí slovesného tvaru jsou na rozdíl od češtiny také osobní zájmena (*ich wohne = bydlím*).

arbeiten slov. kmen: arbeit-	ich arbeite du arbeitest er / sie / es arbeitet	wir arbeiten ihr arbeitet sie / Sie arbeiten
--	---	--

Končí-li kmen na **-t, -d** (*arbeiten*) nebo na některé skupiny souhlásek s **-n, -m** (*rechnen - počítat*), vkládá se pro snadnější výslovnost ve 2. a 3. osobě čísla jednotného a ve 2. osobě čísla množného mezi kmen a koncovku hláska **-e-**.

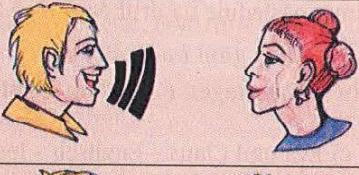
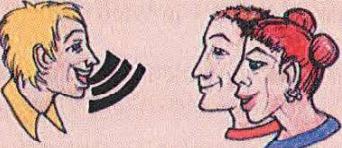
heißen slov. kmen: heiße-	ich heiße du heißt er / sie / es heißt	wir heißen ihr heißt sie / Sie heißen
-------------------------------------	--	---

Pokud kmen slovesa končí na sykavku (-s, -ss, -ß, -x, -z – např. *heißen*), připojuje se ve 2. osobě jednotného čísla pouze **-t**: *du heißt*. 2. osoba jednotného a množného čísla a 3. osoba jednotného čísla pak mají shodný tvar.

Doplňte vhodná zájmena. Ergänzen Sie die passenden Pronomen.

- a) ... wohne b) ... kommt c) ... arbeitest d) ... geht e) ... studiere f) ... kennen g) ... lebe h) ... machst

Vykání

	tykání	vykání
	Wie heißt du? Jak se jmenuješ?	Wie heißen Sie? Jak se jmenujete?
	Wie heißt ihr? Jak se jmenujete?	Wie heißen Sie? Jak se jmenujete?

Při vykání jedné či více osobám se v němčině používá 3. osoba čísla množného. Zájmeno **Sie** (vy) se píše vždy s velkým počátečním písmenem.

Rozlišujte

Jak se jmenujete?	Wie heißt ihr? (tykání více osobám)
	Wie heißen Sie? (vykání jedné či více osobám)

Změňte tykání na vykání. Formulieren Sie anders. Siezen Sie.

- a) Wo arbeitest du? b) Wie heißt du? c) Woher kommt ihr? d) Studiert ihr noch? e) Wie findest du die Party? f) Was macht ihr jetzt? g) Lernst du Deutsch? h) Wohnst du in Kassel?

Časování slovesa *sein* v přítomném čase

sein	ich bin	jsem	wir sind	jsme
	du bist	jsi	ihr seid	jste
	er / sie / es ist	je	sie sind	jsou
			Sie sind	jste

Sloveso **sein** – být se časuje nepravidelně.

Doplňte správný tvar slovesa *sein*. Ergänzen Sie *sein* in der richtigen Form.

- a) Ich ... aus Prag. b) Petra ... meine Schwester. c) Wo ... wir jetzt? d) Pavel ... Student. e) Ihr ... in Deutschland. f) Du ... auf der Party. g) Herr und Frau Becker ... aus Berlin. h) ... Sie Herr Schmitz?

Kromě toho existuje v některých gramatikách zařazená zvláštnostmi v časování nebo mezi slovesa nepravidelná časování (*Duden - Banfi* patří):

- slovesa tzv. smíšeného hlásky **e** v **a** (*kann*) a příčeství minulém (*brennen*) připojování přpon časování
- modální slovesa **slov** v přítomném čase (*dürfen*) z hlediska připojování rovněž pravidelně;

- sloveso **haben** se změnilo. Pomocná slovesa **sein** a **haben** mezi nepravidelná. V učebnici *Sprechen Sie* gramatiky (*Duden - Die Grammatik*) je uvedeno v 10. lekci. Vzdáleně kromě silných slovesa **wissen** a slovesa

S pojmy pravidelná (slabá, smíšená, časování) se stýkají s výkladem a procvičením převzetím. Časování sloves se změnilo v přítomném čase se propravidelně. Časování sloves na **-elt**, **-en** je uvedeno v 10. lekci. S případem časování nepravidelných kmenů je zakončen na známkách v 7. lekci. Stojí-li před kmenovým číslem (*du lernst, er filmst*).

Končí-li kmen slovesa na některém kmenovém čísle **s, ss, ß, x, -st, -sst, -ßt, -xt a -zt**:

- a) ich b) er / sie / es / ihr / sie / Sie g) ich h) du

Vykání se procvičuje v od cvičování časování sloves

Pro zjednodušení je v některých naznačeno velkým písmenem. Předpokládá pouze jedna

V hovorové němčině se tvar **ihru?** používá i pro oslovování

- a) Wo arbeiten Sie? b) Wie sind Sie? c) Studieren Sie noch? d) Sie sind ja! e) Sie jetzt? g) Lernen Sie Deutsch?

Časování slovesa **sein** v přítomném čase je v cvičeních 16, 17, 18, 19, 14–16 (v rámci souhrnných

cvičuje v oddíle B ve cvičení

81 Pořádek slov v oznamovací větě

Ich lebe schon lange in Deutschland. - In Deutschland **lebe ich** schon lange.
Žiji už dlouho v Německu. - V Německu **žiji** už dlouho.

V oznamovací větě stojí určitý tvar slovesa vždy na druhém místě. Na prvním místě je uveden buď podmět (tzv. **přímý pořádek slov**) nebo jiný větný člen, např. příslovečné určení místa (*in Deutschland*), času (*heute*) – podmět potom následuje na místě třetího větného členu, tj. hned za slovesem (tzv. **nepřímý pořádek slov**).

Tvořte oznamovací věty s přímým pořádkem slov. Bilden Sie Aussagesätze mit der direkten Wortstellung.

- a) Bauer – ich – heiße
b) aus Paris – sie – kommt
c) mein – Schmitz – ist – Name
d) Jana – arbeitet – schon
e) Englisch – Französisch – ich – und – lerne
f) er – Deutsch – versteht

82 Pořádek slov v tázací větě

Stejně jako v češtině rozlišujeme v němčině dva druhy otázek – zjišťovací a doplňovací.

Verstehst du Deutsch? – Ja, ich verstehe Deutsch. Heißen Sie Meier? – Nein, ich heiße Müller.
Rozumíš německy? Ano, rozumím německy. Jmennete se Meier? Ne, jmenuji se Müller.

Zjišťovací otázky začínají slovesem (*verstehst, heißen*), podmět následuje na druhém místě (*du, Sie*). Na tento typ otázky odpovídáme většinou *ano – ne* (*ja – nein*).

Tvořte zjišťovací otázky podle vzoru. Bilden Sie Entscheidungsfragen nach dem Muster.

Vzor: *Sie – in Prag – studieren – Studieren Sie in Prag?*

- a) du – die Party – toll – finden b) Petra – in Köln – wohnen c) Eva und Claus – Englisch – lernen
d) ihr – Deutsch – verstehen e) Sie – schon – arbeiten f) Christian – noch – in Wien – leben

Wer ist das? – Das ist Frau Weber.
Kdo je to? To je paní Weberová.

Woher kommt ihr? – Wir kommen aus Prag.
Odkud jste? Jsme z Prahy.

Doplňovací otázky uvozují tázací zájmena (*wer*), příslovce (*woher*) atd. Sloveso (*ist, kommt*) je na druhém místě, po něm následuje podmět (*das, ihr*).

Dosud jsme se seznámili s těmito tázacími slovy: **warum** – proč; **was** – co; **wer** – kdo; **wie** – jaký, jak; **wo** – kde; **woher** – odkud.

Přeložte. Tvořte otázky doplňovací. Übersetzen Sie. Bilden Sie Ergänzungsfragen.

- a) (*Odkud*) bist du? b) (*Jak*) geht es dir? c) (*Co*) lernen sie? d) (*Kdo*) kennt Ulrike? e) (*Kde*) studiert Olaf? f) (*Proč*) wohnen Sie in Nürnberg?

Odpovězte na otázky. Beantworten Sie die Fragen.

1/B

1. Poslouchejte a opakujte. Dbejte na správnou výslovnost. Hören Sie zu und wiederholen Sie. Achten Sie auf die richtige Aussprache.

heißen ganz ich Mädchen sind übrigens Schwester Deutschland studieren
viel Französisch kommt woher jetzt verstehen Herr arbeiten Fräulein

2. Poslouchejte. Hören Sie zu.

Hallo! Ich heiße Simone Gruber. Ich bin aus Ulm. Jetzt wohne ich aber in München. Ich bin Studentin. Ich studiere Englisch und lerne Tschechisch. Übrigens, das ist mein Freund Jan. Er kommt aus Prag, aber er lebt schon lange in München. Jan ist Student. Er studiert Deutsch. Deutsch findet er toll. Und Sie? Wie heißen Sie? Woher kommen Sie? Was lernen Sie? Wie finden Sie Deutsch?

I. Čtěte nahlas. Dbejte na správnou výslovnost. Lesen Sie laut. Achten Sie auf die richtige Aussprache.